

NOVOTNÝ, Gustav: **Zahraniční studijní cesty českých lesních odborníků v první polovině 20. století**. Praha, Historický ústav 2016, 197 s., textové a obrazové přílohy, rejstříky

Monografická studie tematicky souvisí a navazuje na knižní publikaci *Tři lesní inženýři* (2015). Sleduje podrobně šest exkurzních cest několika českých lesníků, které vedly v popisovaném období do Švýcarska a okolních zemí. Nejstarší z cest, o níž se píše, proběhla v roce 1909 a byla součástí odborného kurzu, jehož se zúčastnil Josef Opletal, jedna z největších postav česko-rakouského a československého lesnictví i zastánce řádného hospodaření v lesích. Praktické poznatky, které na cestě tehdy získal, uplatnil ve své profesi, avšak hlavně ho inspirovaly k organizování exkurze, kterou jako profesor lesní těžby a lesního průmyslu na lesnickém odboru Vysoké školy zemědělské v Brně připravil pro své kolegy a studenty v červnu 1924. O tomto putování máme nejvíce zpráv díky spisku vydanému jeho účastníkem Josefem Konšelem. Spisek, vlastně odbornou zprávu a svébytný cestopis, autor doplnil obrazovým materiálem, citacemi různých projevů přednesených a vyslechnutých v rámci exkurze, ověřenými fakty a také subjektivně laděnými postřehy. Do Švýcarska se Opletal vrací ještě v roce 1929 po skončeném zasedání francouzských lesníků. Další exkurze, jimiž se zabýváme, byly organizovány ze soukromých pohnutek. Jednu uskutečnila skupina lesních hospodářů ze schwarzenberských velkostatků (1937), následující, na niž se přihlásili lesníci z celých Čech, vedl lesní rada Jan Frič (1938). Před rokem 1948 je z odborného tisku známa už jenom jedna podobná cesta, již nastoupil valašský nadlesní Jaroslav Mach (1946). Účastníci uváděných tematických zájezdů věnovali pozornost zakládání a pěstění lesů, a to i v nepříznivých přírodních podmínkách, dále potom racionálně vedené těžbě a souvisejícím činnostem v oblasti dřevozpracujícího průmyslu a obchodu dřevem. Významné je to, že měli možnost poznat rovněž celkovou péči o krajinu, a to především hrazení bystřin, výstavbu lesních cest anebo promyšlené pastvinářství. Zaujala je péče o estetické vlastnosti krajiny a neopomněli ani jedinečná technická díla, přírodní útvary a historické objekty poznávané země. Monografii doplňuje osm příloh, které představují některé dokumenty vztahující se k tématu a jež mají význam nejen pro lesnictví, ale i pro poznání Švýcarska v dané době.

ISBN 978-80-7286-290-0